

พระราชบัญญัติ

ระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร

พ.ศ. ๒๕๑๘

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๑๔ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๑๘

เป็นปีที่ ๓๐ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มี
พระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยการ
จัดระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้
โดยคำแนะนำและยินยอมของสภานิติบัญญัติแห่งชาติทำหน้าที่
รัฐสภา ดังต่อไปนี้

ฉบับพิเศษ หน้า ๒

เล่ม ๘๒ ตอนที่ ๔๒ ราชกิจจานุเบกษา ๒๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๑๘

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๑๘”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๓๓๕ ลงวันที่ ๑๓ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๑๕

บรรดาบทกฎหมาย กฎ ข้อบังคับ ระเบียบ คำสั่งอื่น ๆ ในส่วนที่ได้บัญญัติไว้แล้วในพระราชบัญญัตินี้ หรือซึ่งขัดหรือแย้งกับบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้ ให้ใช้พระราชบัญญัตินี้แทน

มาตรา ๔ บทบัญญัติแห่งกฎหมาย กฎ ข้อบังคับ ระเบียบ หรือคำสั่งใดอ้างถึงกรุงเทพมหานคร เขต แขวง จังหวัด อำเภอ ตำบล องค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล สุขาภิบาล ให้ถือว่าบทบัญญัติแห่งกฎหมาย กฎ ข้อบังคับ ระเบียบ หรือคำสั่งนั้นอ้างถึงกรุงเทพมหานคร เขต หรือแขวง ตามพระราชบัญญัตินี้แล้วแต่กรณี เท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๕ ในพระราชบัญญัตินี้

“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

หมวด ๑

การจัดระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร

มาตรา ๖ ให้กรุงเทพมหานครเป็นทบวงการเมือง มีฐานะเป็นราชการบริหารส่วนท้องถิ่นนครหลวงโดยมีระเบียบการปกครองตามบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้ และมีอาณาเขตท้องที่ตามที่กรุงเทพมหานครมีอยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

ให้แบ่งพื้นที่การปกครองกรุงเทพมหานครออกเป็นเขตและแขวงตามลำดับ ตามพื้นที่เขตและแขวงที่มีอยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

บทบัญญัติแห่งกฎหมายใดอ้างถึงพื้นที่จังหวัด ให้หมายถึงพื้นที่กรุงเทพมหานคร อ้างถึงพื้นที่อำเภอ ให้หมายถึงพื้นที่เขต อ้างถึงพื้นที่ตำบล ให้หมายถึงพื้นที่แขวงตามพระราชบัญญัตินี้

การแก้ไขเปลี่ยนแปลงพื้นที่กรุงเทพมหานคร ให้ตราเป็นพระราชบัญญัติ

มาตรา ๗ บรรดากฎหมาย กฎ ข้อบังคับ คำสั่ง ระเบียบใดของกรุงเทพมหานคร ซึ่งใช้บังคับอยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้

ฉบับพิเศษ หน้า ๔

เล่ม ๘๒ ตอนที่ ๔๒ ราชกิจจานุเบกษา ๒๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๑๘

ใช้บังคับ ยังให้ใช้บังคับได้ต่อไปเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับพระราชบัญญัตินี้จนกว่าจะมีการเปลี่ยนแปลง

มาตรา ๘ ให้บรรดากิจการ ทรัพย์สิน หนี้ สิทธิ และเงินงบประมาณของกรุงเทพมหานครที่มีอยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ เป็นของกรุงเทพมหานครตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๙ ให้บรรดาข้าราชการและลูกจ้างของกรุงเทพมหานครที่มีอยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ คงเป็นข้าราชการและลูกจ้างของกรุงเทพมหานครตามพระราชบัญญัตินี้ โดยให้นำพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการกรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๑๖ มาใช้บังคับเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้

ส่วนที่ ๑

การจัดระเบียบราชการในกรุงเทพมหานคร

มาตรา ๑๐ องค์การของกรุงเทพมหานคร ประกอบด้วย

- (๑) ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร
- (๒) สภากรุงเทพมหานคร

ฉบับพิเศษ หน้า ๕

เล่ม ๘๒ ตอนที่ ๔๒ ราชกิจจานุเบกษา ๒๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๑๘

มาตรา ๑๑ ให้จัดระเบียบราชการกรุงเทพมหานคร ดังนี้

- (๑) สำนักงานเลขานุการผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร
- (๒) สำนักงานเลขานุการสภากรุงเทพมหานคร
- (๓) สำนักงานปลัดกรุงเทพมหานคร
- (๔) สำนักหรือส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นซึ่งเทียบเท่า

สำนัก

(๕) เขต

ให้ส่วนราชการของกรุงเทพมหานครที่มีอยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับยังคงมีอยู่ต่อไป จนกว่าจะมีการแก้ไขเปลี่ยนแปลง

การจัดตั้ง เปลี่ยนแปลงหรือยุบส่วนราชการ การแบ่งหน่วยงานภายในส่วนราชการ และการกำหนดอำนาจหน้าที่ของส่วนราชการและหัวหน้าส่วนราชการ ตามความในวรรคหนึ่ง ให้จัดทำเป็นพระราชกฤษฎีกา

มาตรา ๑๒ ให้กรุงเทพมหานครมีผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครคนหนึ่ง และให้มีรองผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครสี่คน เป็นผู้ช่วยผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครในการบริหารงานของกรุงเทพมหานครตามที่ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครมอบหมาย

มาตรา ๑๓ กรุงเทพมหานครมีปลัดกรุงเทพมหานครคนหนึ่ง มีอำนาจหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดและตามคำสั่งของผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร และรับผิดชอบควบคุมดูแลราชการประจำของกรุงเทพมหานครให้เป็นไปตามนโยบายของกรุงเทพมหานคร กำกับ เร่งรัด ติดตามผลการปฏิบัติราชการของส่วนราชการในกรุงเทพมหานคร รวมทั้งเป็นผู้บังคับบัญชาข้าราชการและลูกจ้างกรุงเทพมหานคร รองจากผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร และจะให้ มีรองปลัดกรุงเทพมหานครหรือผู้ช่วยปลัดกรุงเทพมหานคร หรือมีทั้งรองปลัดกรุงเทพมหานครและผู้ช่วยปลัดกรุงเทพมหานคร เป็นผู้ช่วยสั่งและปฏิบัติราชการตามที่มอบหมายก็ได้

เมื่อปลัดกรุงเทพมหานครไม่อาจปฏิบัติราชการได้ ให้รองปลัดกรุงเทพมหานครตามลำดับเป็นผู้รักษาราชการแทน ถ้าไม่มีรองปลัดกรุงเทพมหานคร หรือมีแต่ไม่อาจปฏิบัติราชการได้ ให้ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครแต่งตั้งข้าราชการกรุงเทพมหานครผู้มีตำแหน่งและอาวุโสสูงตามลำดับ เป็นผู้รักษาราชการในตำแหน่งปลัดกรุงเทพมหานคร

อำนาจในการสั่ง การอนุญาต การอนุมัติ หรือการปฏิบัติราชการที่ปลัดกรุงเทพมหานครจะพึงปฏิบัติ หรือดำเนินการตาม

กฎหมายใด ถ้ากฎหมายว่าด้วยการนั้นมีได้บัญญัติในเรื่องการมอบอำนาจไว้เป็นอย่างอื่น ปลัดกรุงเทพมหานครจะมอบอำนาจโดยทำเป็นคำสั่งและประกาศในกรุงเทพมหานครกิจจานุเบกษา ให้รองปลัดกรุงเทพมหานคร ผู้ช่วยปลัดกรุงเทพมหานคร หัวหน้าส่วนราชการที่เป็นสำนักหรือเทียบเท่าสำนัก หัวหน้าเขต หัวหน้ากอง หรือข้าราชการกรุงเทพมหานครที่ดำรงตำแหน่งเทียบเท่าหัวหน้ากองขึ้นไปปฏิบัติราชการแทนในนามปลัดกรุงเทพมหานครก็ได้ แต่ถ้าจะมอบอำนาจให้ข้าราชการกรุงเทพมหานครตั้งแต่ระดับหัวหน้าแผนกลงไปปฏิบัติราชการแทน ต้องให้ได้รับความเห็นชอบจากผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครก่อน

ส่วนที่ ๒

เขต

มาตรา ๑๔ ในเขตหนึ่งให้มีหัวหน้าเขตคนหนึ่ง มีอำนาจหน้าที่รับผิดชอบการปฏิบัติราชการภายในเขต และให้มีผู้ช่วยหัวหน้าเขตเป็นผู้ช่วยสั่งหรือปฏิบัติราชการแทนหัวหน้าเขตได้ตามที่ได้รับมอบหมาย

ฉบับพิเศษ หน้า ๘

เล่ม ๘๒ ตอนที่ ๔๒ ราชกิจจานุเบกษา ๒๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๑๘

มาตรา ๑๕ ในเขตหนึ่ง ถ้าเห็นสมควรอาจแบ่งออกเป็น
แขวง ในแต่ละแขวงมีหัวหน้าแขวงคนหนึ่ง เป็นผู้มีอำนาจ
หน้าที่รับผิดชอบการปฏิบัติราชการในแขวง ขึ้นตรงต่อหัวหน้า
เขตก็ได้

การตั้ง ยุบ และเปลี่ยนแปลงพื้นที่เขตและแขวง ให้ตรา
เป็นพระราชกฤษฎีกาและประกาศของกรุงเทพมหานครตาม
ลำดับ และให้ประกาศในกรุงเทพมหานคร

มาตรา ๑๖ ให้หัวหน้าเขตมีอำนาจหน้าที่ดังนี้

(๑) อำนาจหน้าที่ตามที่กฎหมายใด ๆ บัญญัติให้เป็น
อำนาจหน้าที่ของนายอำเภอ หัวหน้าส่วนอำเภอ และประธาน
กรรมการสุขาภิบาล เว้นแต่พระราชบัญญัตินี้จะกำหนดไว้เป็น
อย่างอื่น

(๒) อำนาจหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจ
หน้าที่ของหัวหน้าเขต

(๓) อำนาจหน้าที่ซึ่งผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร และ
หรือปลัดกรุงเทพมหานครมอบหมายตามบทบัญญัติแห่งพระราช-
บัญญัตินี้

ให้อำนาจหน้าที่ของหัวหน้าเขตตามที่มีอยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ยังคงมีอยู่ต่อไปเช่นเดิมเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้ จนกว่าจะมีการเปลี่ยนแปลง

บรรดาอำนาจหน้าที่ใดซึ่งเป็นของราชการบริหารส่วนกลาง หรือราชการบริหารส่วนภูมิภาค จะมอบให้กรุงเทพมหานคร ปฏิบัติก็ได้ โดยให้จัดทำโดยพระราชกฤษฎีกา กฎกระทรวง ข้อบังคับ หรือประกาศกระทรวง แล้วแต่กรณี

มาตรา ๑๗ อำนาจในการสั่ง การอนุญาต การอนุมัติ หรือการปฏิบัติราชการที่หัวหน้าเขตจะพึงปฏิบัติหรือดำเนินการ ตามกฎหมายใด ถ้ากฎหมายว่าด้วยการนั้นมีได้บัญญัติในเรื่อง การมอบอำนาจไว้เป็นอย่างอื่น หัวหน้าเขตจะมอบอำนาจให้ ผู้ช่วยหัวหน้าเขต หัวหน้างาน หรือข้าราชการที่ดำรงตำแหน่ง เทียบเท่าขึ้นไปปฏิบัติราชการแทนในนามหัวหน้าเขตก็ได้

มาตรา ๑๘ ในกรณีที่เห็นเป็นการสมควรผู้ว่าราชการ กรุงเทพมหานครอาจสั่งให้รวมอำนาจหน้าที่ใดของเขตใด เข้าด้วยกัน และให้หัวหน้าเขตใด เป็นผู้รับผิดชอบในอำนาจ หน้าที่นั้นก็ได้ และให้ประกาศการรวมอำนาจหน้าที่ดังกล่าวใน กรุงเทพมหานครกิจจานุเบกษาด้วย

หมวด ๒

ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร

มาตรา ๑๕ ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร มีอำนาจและหน้าที่ดังต่อไปนี้

- (๑) รับผิดชอบในการกำหนดนโยบายและการบริหารราชการกรุงเทพมหานคร ให้เป็นไปตามกฎหมาย
- (๒) สั่ง อนุมัติ อนุญาต เกี่ยวกับราชการของกรุงเทพมหานคร ตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย
- (๓) แต่งตั้งผู้ทรงคุณวุฒิเป็นประธานที่ปรึกษา ที่ปรึกษา หรือคณะที่ปรึกษาของผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร หรือเป็นคณะกรรมการเพื่อปฏิบัติราชการใด ๆ
- (๔) บริหารราชการตามที่นายกรัฐมนตรี คณะรัฐมนตรี หรือรัฐมนตรีมอบหมาย
- (๕) วางระเบียบวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับการงบประมาณ การเงิน การคลัง การพัสดุ การจ้าง และอื่น ๆ ทั้งนี้ ภายใต้อำนาจหน้าที่แห่งพระราชบัญญัตินี้
- (๖) รักษาการให้เป็นไปตามข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร
- (๗) อำนาจหน้าที่อื่นตามที่กฎหมายกำหนด

เล่ม ๘๒ ตอนที่ ๔๒ ราชกิจจานุเบกษา ๒๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๑๘

มาตรา ๒๐ ให้ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครมีอำนาจหน้าที่ตามประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๑๘ ลงวันที่ ๒๕ กันยายน พ.ศ. ๒๕๑๕ กฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการส่วนจังหวัด กฎหมายว่าด้วยเทศบาล กฎหมายว่าด้วยสุขาภิบาลและกฎหมายอื่นที่ได้กำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของผู้ว่าราชการจังหวัด นายกเทศมนตรี คณะเทศมนตรี ประธานกรรมการสุขาภิบาล คณะกรรมการสุขาภิบาล แล้วแต่กรณี โดยอนุโลม ทั้งนี้ เว้นแต่พระราชบัญญัตินี้จะได้บัญญัติไว้เป็นอย่างอื่น

มาตรา ๒๑ ให้มีการเลือกตั้งผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร และรองผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครโดยตรงและลับ

ผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครและรองผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร จะต้องมียุทธสมบัติตาม มาตรา ๒๕ กับไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๒๖ สำหรับหลักเกณฑ์และวิธีการเลือกตั้งให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครและรองผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร

ให้ผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร และรองผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครสมัครเป็นคณะ และให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้งทำการออกเสียงลงคะแนนเลือกตั้งเป็นคณะด้วย

ผลของการเลือกตั้งผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครและรองผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร ให้ประกาศในกรุงเทพมหานคร
นุเบกษา

มาตรา ๒๒ ผู้มีสิทธิเลือกตั้งผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครและรองผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร ต้องมีคุณสมบัติดังต่อไปนี้

(๑) สัญชาติไทยตามกฎหมาย แต่บุคคลผู้ได้สัญชาติไทยโดยการแปลงสัญชาติ ต้องมีคุณสมบัติตามมาตรา ๒๓ อีกด้วย

(๒) อายุไม่ต่ำกว่ายี่สิบปีบริบูรณ์ในวันที่หนึ่งมกราคมของปีที่มีการเลือกตั้ง

(๓) มีภูมิลำเนาอยู่ในกรุงเทพมหานครเป็นเวลาติดต่อกันจนถึงวันเลือกตั้งไม่น้อยกว่าเก้าสิบวัน

มาตรา ๒๓ บุคคลผู้ได้สัญชาติไทยโดยการแปลงสัญชาติจะเป็นผู้มีสิทธิเลือกตั้งผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครและรองผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครได้ ต้องมีคุณสมบัติอย่างหนึ่งอย่างใด ดังต่อไปนี้

(๑) รับหรือเคยรับราชการทหารตามกฎหมายว่าด้วยการรับราชการทหาร

(๒) เป็นหรือเคยเป็นข้าราชการหรือพนักงานส่วนท้องถิ่น โดยมีเงินเดือนประจำมาแล้วไม่น้อยกว่าห้าปี

(๓) เป็นหรือเคยเป็นสมาชิกสภาซึ่งมีหน้าที่ในทางนิติบัญญัติ ผู้บริหารท้องถิ่น กำนัน สารวัตรกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน หรือแพทย์ประจำตำบล

มาตรา ๒๔ บุคคลผู้มีลักษณะดังต่อไปนี้ในวันเลือกตั้ง เป็นบุคคลต้องห้ามมิให้ใช้สิทธิเลือกตั้งผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร และรองผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร คือ

(๑) วิกลจริต หรือจิตฟั่นเฟือนไม่สมประกอบ

(๒) หูหนวกและเป็นใบ้ ซึ่งไม่สามารถอ่านและเขียนหนังสือได้

(๓) ภิกษุ สามเณร นักพรต หรือนักบวช

(๔) ต้องคุมขังอยู่โดยหมายของศาล

(๕) อยู่ในระหว่างถูกเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งโดยคำพิพากษาตามกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร และรองผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร

มาตรา ๒๕ ผู้มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็นผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร และรองผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร ต้องมีคุณสมบัติครบถ้วนดังต่อไปนี้

(๑) สัญชาติไทยตามกฎหมาย แต่บุคคลผู้มีสัญชาติไทย และมีสัญชาติอื่นด้วยในขณะเดียวกันก็ดี บุคคลผู้ได้สัญชาติไทยโดยการแปลงสัญชาติก็ดี ต้องมีคุณสมบัติตามมาตรา ๓๕ อีกด้วย เว้นแต่บุคคลผู้มีสัญชาติไทยโดยการเกิดแต่เกิดในต่างประเทศไม่ต้องมีคุณสมบัติดังกล่าว

(๒) อายุไม่ต่ำกว่ายี่สิบห้าปีบริบูรณ์ในวันที่หนึ่งมกราคม ของปีที่มีการเลือกตั้ง

(๓) มีภูมิลำเนาอยู่ในกรุงเทพมหานครเป็นเวลาติดต่อกันจนถึงวันสมัครไม่น้อยกว่าหนึ่งปี

มาตรา ๒๖ บุคคลผู้มีลักษณะใดลักษณะหนึ่งดังต่อไปนี้ เป็นบุคคลต้องห้ามมิให้ใช้สิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็นผู้ว่าราชการ กรุงเทพมหานครและรองผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร คือ

(๑) ดิถยาเสพติดให้โทษ

(๒) เป็นบุคคลล้มละลายซึ่งศาลยังไม่สั่งให้พ้นคดี

(๓) เป็นบุคคลผู้มีลักษณะต้องห้ามมิให้ใช้สิทธิเลือกตั้ง ตามมาตรา ๒๔ (๑) (๒) (๓) หรือ (๕)

(๔) ต้องคำพิพากษาของศาลใดศาลหนึ่งให้จำคุก และต้องคุมขังอยู่โดยหมายของศาลในคดีนั้น

(๕) เคยต้องคำพิพากษาให้จำคุกตั้งแต่สองปีขึ้นไป โดยได้พ้นโทษมาไม่ถึงห้าปีในวันเลือกตั้ง เว้นแต่ในความผิดอันได้กระทำโดยประมาท

(๖) เป็นหรือสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาซึ่งมีหน้าที่ในทางนิติบัญญัติ หรือผู้บริหารท้องถิ่นอื่น ในขณะที่อยู่กับที่สมัครรับเลือกตั้งเป็นผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร หรือรองผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร

(๗) เป็นข้าราชการซึ่งมีตำแหน่ง หรือเงินเดือนประจำ

(๘) เป็นพนักงานหรือลูกจ้างของทางราชการไม่ว่าจะเป็นราชการบริหารส่วนกลาง ราชการบริหารส่วนภูมิภาค หรือราชการบริหารส่วนท้องถิ่น พนักงานหรือลูกจ้างของรัฐวิสาหกิจ หรือการพาณิชย์ของท้องถิ่น

(๙) เป็นบุคคลซึ่งทางราชการ องค์กรของรัฐ หรือ รัฐวิสาหกิจไล่ออกหรือปลดออก หรือให้ออก หรือเลิกจ้าง เพราะทุจริตต่อหน้าที่ นับแต่วันที่ถูกไล่ออก ปลดออก ให้ออก หรือเลิกจ้าง แล้วแต่กรณี ถึงวันสมัครรับเลือกตั้งยังไม่ครบแปดปี

เล่ม ๘๒ ตอนที่ ๔๒ ราชกิจจานุเบกษา ๒๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๑๘

(๑๐) ผู้เคยเป็นผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครซึ่งถูกให้ถอดถอนออกจากตำแหน่งตามมาตรา ๓๒ ถึงวันสมัครรับเลือกตั้งยังไม่ครบแปดปี

(๑๑) ผู้เคยเป็นสมาชิกสภากรุงเทพมหานครซึ่งต้องออกจากตำแหน่งตามมาตรา ๔๖ (๘) และ (๙) ถึงวันสมัครรับเลือกตั้งยังไม่ครบแปดปี

(๑๒) ผู้เคยเป็นสมาชิกสภาซึ่งมีหน้าที่ในทางนิติบัญญัติหรือผู้บริหารท้องถิ่นที่ถูกสั่งให้พ้นจากตำแหน่งถึงวันสมัครรับเลือกตั้งยังไม่ครบแปดปี เพราะปฏิบัติการอันฝ่าฝืนต่อความสงบเรียบร้อยของประชาชน ละเลยไม่ปฏิบัติตามหรือปฏิบัติการอันไม่ชอบด้วยอำนาจหน้าที่ มีความประพฤติในทางที่จะนำมาซึ่งความเสื่อมเสียแก่ศักดิ์ตำแหน่งหรือแก่ท้องถิ่นนั้นหรือแก่ราชการ

มาตรา ๒๗ ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครและรองผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร อยู่ในตำแหน่งตามวาระคราวละสี่ปี นับแต่วันเลือกตั้ง

ในกรณีที่ตำแหน่งผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครว่างลงด้วยเหตุใด ๆ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งโดยถึงคราวออกตามวาระ หรือโดยประชาชนออกเสียงเป็นประชามติ

เล่ม ๘๒ ตอนที่ ๔๒ ราชกิจจานุเบกษา ๒๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๑๘

ให้ถอดถอน หรือรัฐมนตรีโดยมติคณะรัฐมนตรีสั่งให้ออกจากตำแหน่ง ให้รองผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครตามลำดับที่ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครจัดไว้เข้าดำรงตำแหน่งแทนในระยะเวลาที่เหลือ

เมื่อผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครและรองผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครพ้นจากตำแหน่งตามวาระ ให้จัดการเลือกตั้งขึ้นใหม่ภายในหกสิบวันนับแต่วันสิ้นสุดวาระ แต่ถ้าตำแหน่งผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครและรองผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครว่างลงทั้งหมดโดยเหตุอื่น ให้ทำการเลือกตั้งขึ้นใหม่ภายในเก้าสิบวัน และให้ผู้ได้รับการเลือกตั้งอยู่ในตำแหน่งโดยเริ่มนับวาระใหม่

ในกรณีที่รองผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครว่างลงด้วยเหตุใด ๆ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ ให้ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครแต่งตั้งบุคคลที่เห็นสมควรซึ่งมีคุณสมบัติตามมาตรา ๒๕ และไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๒๖ เป็นรองผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครแทนตำแหน่งที่ว่างก็ได้ รองผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครที่ได้รับการแต่งตั้งดังกล่าวให้อยู่ในตำแหน่งได้เพียงเท่าที่กำหนดเวลาของผู้ซึ่งตนแทน

มาตรา ๒๘ ให้ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครและรองผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครดำรงตำแหน่งนับแต่วันเลือกตั้ง

ให้มีการมอบหมายงานในหน้าที่ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร ภายในเจ็ดวันนับแต่วันเลือกตั้ง

มาตรา ๒๙ ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครและรองผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร

(๑) ต้องไม่ดำรงตำแหน่งหรือหน้าที่อื่นใดในหน่วยราชการ หรือหน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจ หรือการพาณิชย์ของกรุงเทพมหานคร หรือบริษัทซึ่งกรุงเทพมหานครถือหุ้น หรือตำแหน่งผู้บริหารท้องถิ่นอื่น หรือพนักงานส่วนท้องถิ่น เว้นแต่ตำแหน่งที่ต้องดำรงตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย

(๒) ต้องไม่รับเงินหรือประโยชน์ใดๆ จากหน่วยราชการ หรือหน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจ หรือการพาณิชย์ของกรุงเทพมหานคร หรือบริษัทซึ่งกรุงเทพมหานครถือหุ้น เป็นพิเศษ นอกเหนือไปจากที่หน่วยราชการหรือหน่วยงานของรัฐหรือรัฐวิสาหกิจ หรือการพาณิชย์ หรือบริษัท ปฏิบัติกับบุคคลอื่นๆ ในธุรกิจการงานตามปกติ

บทบัญญัติตามมาตรานี้มิให้ใช้บังคับในกรณีที่ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครหรือรองผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร

เล่ม ๘๒ ตอนที่ ๔๒ ราชกิจจานุเบกษา ๒๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๑๘

รับเบี้ยหวัด บำเหน็จ บำนาญ หรือเงินปี พระบรมวงศานุวงศ์ หรือ
เงินอื่นใดในลักษณะเดียวกัน และไม่ให้ใช้บังคับในกรณีที่ผู้ว่า-
ราชการกรุงเทพมหานครหรือรองผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร
รับหรือดำรงตำแหน่งกรรมการวิสามัญของรัฐสภา หรือวุฒิ
สภา หรือสภาผู้แทนราษฎร หรือสภากรุงเทพมหานคร หรือ
สภาท้องถิ่นอื่น หรือกรรมการที่ได้รับแต่งตั้ง ในฐานะผู้ทรง
คุณวุฒิตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายหรือกรรมการที่มีกฎหมาย
บัญญัติให้เป็นโดยตำแหน่ง

มาตรา ๓๐ ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครหรือรองผู้ว่า
ราชการกรุงเทพมหานคร แล้วแต่กรณี พ้นจากตำแหน่งด้วย
เหตุใดเหตุหนึ่ง ดังต่อไปนี้

- (๑) ถึงคราวออกตามวาระ
  - (๒) ตาย
  - (๓) ลาออก โดยยื่นใบลาออกต่อรัฐมนตรี และให้มี
ผลนับแต่วันที่ยื่นใบลาออก
  - (๔) กระทำการอันต้องห้ามตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๒๕
  - (๕) ขาดคุณสมบัติตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๒๕
  - (๖) มีลักษณะต้องห้ามตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๒๖
- ยกเว้นมาตรา ๒๖ (๔)

(๓) ถูกจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่ในความผิดอันได้กระทำโดยประมาท หรือความผิดลหุโทษ

(๔) ประชาชนออกเสียงเป็นประชามติว่าให้ถอดถอนผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครออกจากตำแหน่งตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๓๒

(๕) รัฐมนตรีโดยมติคณะรัฐมนตรีสั่งให้ออกจากตำแหน่งเมื่อมีกรณีแสดงให้เห็นว่า ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครหรือรองผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครได้ปฏิบัติการอันฝ่าฝืนต่อความสงบเรียบร้อยของประชาชน ละเลยไม่ปฏิบัติการอันควรพึงปฏิบัติ หรือปฏิบัติการอันไม่ชอบด้วยอำนาจหน้าที่ หรือมีความประพฤติในทางที่จะนำมาซึ่งความเสื่อมเสียแก่ศักดิ์ตำแหน่งหรือแก่กรุงเทพมหานครหรือแก่ราชการ

มาตรา ๓๑ เมื่อปรากฏกรณีตามมาตรา ๓๐ (๔) (๕) หรือ (๖) ให้รัฐมนตรีสอบสวนแล้วมีคำสั่งให้ออกจากตำแหน่ง แต่ผู้ถูกสั่งให้ออกจากตำแหน่งมีสิทธิยื่นฟ้องต่อศาลปกครองภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับคำสั่ง คำพิพากษาของศาลปกครองให้ถือเป็นที่สุด

ในระหว่างรอคำพิพากษาของศาล ให้ผู้ถูกสั่งให้ออกจากตำแหน่งพักการปฏิบัติหน้าที่นับแต่วันที่ได้รับคำสั่งจนกว่าศาลจะพิพากษา

กรณีที่ถูกสั่งให้ออกจากตำแหน่งไม่ยื่นฟ้องต่อศาล หรือศาลพิพากษาให้เป็นไปตามคำสั่ง ให้ผู้ถูกสั่งให้ออกจากตำแหน่งพ้นจากตำแหน่งนับตั้งแต่วันที่ได้รับคำสั่งของรัฐมนตรี

วันที่ได้รับคำสั่งให้หมายถึงวันที่กรุงเทพมหานครได้รับคำสั่ง

มาตรา ๓๒ เมื่อปรากฏพฤติการณ์ดังระบุไว้ตามมาตรา ๓๐ (๕) สมาชิกสภากรุงเทพมหานครไม่น้อยกว่าสองในสามของจำนวนสมาชิกทั้งหมด มีสิทธิเสนอญัตติให้สภาพิจารณามีมติให้ประชาชนออกเสียงเป็นประชามติว่า เห็นควรหรือไม่เห็นควรให้ถอดถอนผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครออกจากตำแหน่ง โดยต้องระบุข้อกล่าวหาในญัตติไว้ให้ชัดเจน และห้ามมิให้มีการอภิปรายในสถานนอกเหนือไปจากประเด็นที่เป็นข้อกล่าวหาในญัตติ

มติตามวรรคหนึ่งต้องมีคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสามในสี่ของจำนวนสมาชิกทั้งหมด

ให้ปลัดกรุงเทพมหานครดำเนินการให้ประชาชนออกเสียง
เป็นประชามติตามมติของสภากรุงเทพมหานครภายในหกสิบวัน
นับแต่วันที่สภากรุงเทพมหานครมีมติ ตามวิธีการที่กำหนดไว้
ในกฎหมายว่าด้วยการดำเนินการให้ประชาชนออกเสียงเป็น
ประชามติ

ถ้าผลการออกเสียงเป็นประชามติมีเสียงข้างมากเห็นควรให้
ถอดถอนผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครออกจากตำแหน่งผู้ว่า
ราชการกรุงเทพมหานครและรองผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร
ทั้งคณะต้องพ้นจากตำแหน่งนับแต่วันที่มีการออกเสียงเป็น
ประชามติ

มาตรา ๓๓ ให้ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครและรอง
ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครที่พ้นจากตำแหน่งคงปฏิบัติ
หน้าที่ในตำแหน่งต่อไป จนกว่าผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร
และรองผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครที่ได้รับเลือกตั้งใหม่เข้า
รับตำแหน่ง เว้นแต่การพ้นจากตำแหน่งด้วยเหตุอื่นใดนอกจาก
การออกตามวาระ ให้ปลัดกรุงเทพมหานครเป็นผู้ปฏิบัติ
หน้าที่ในตำแหน่งผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร ถ้าไม่มี
ปลัดกรุงเทพมหานครหรือมีแต่ไม่อาจปฏิบัติราชการได้ ให้
รัฐมนตรีแต่งตั้งรองปลัดกรุงเทพมหานคร หรือข้าราชการ

เล่ม ๘๒ ตอนที่ ๔๒ ราชกิจจานุเบกษา ๒๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๑๘

กรุงเทพมหานครคนหนึ่งเป็นผู้ปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งผู้ว่า
ราชการกรุงเทพมหานคร

มาตรา ๓๔ เมื่อผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครไม่อาจ
ปฏิบัติราชการได้ ให้รองผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครตาม
ลำดับเป็นผู้รักษาราชการแทน ถ้าไม่มีรองผู้ว่าราชการกรุงเทพ
มหานคร หรือมีแต่ไม่อาจปฏิบัติราชการได้ ให้ปลัดกรุงเทพ
มหานคร เป็นผู้รักษาราชการแทน ถ้าปลัดกรุงเทพมหานคร
ไม่อาจปฏิบัติราชการได้ ให้รองปลัดกรุงเทพมหานครผู้มีอาวุโส
เป็นผู้รักษาราชการแทน

มาตรา ๓๕ อำนาจในการสั่ง การอนุญาต การอนุมัติ หรือ
การปฏิบัติราชการที่ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครจะพึงปฏิบัติ
หรือดำเนินการตามกฎหมายใด ถ้ากฎหมายว่าด้วยการนั้นมีได้
บัญญัติในเรื่องการมอบอำนาจไว้เป็นอย่างอื่น ผู้ว่าราชการ
กรุงเทพมหานครจะมอบอำนาจให้รองผู้ว่าราชการกรุงเทพ
มหานคร ปลัดกรุงเทพมหานคร รองปลัดกรุงเทพมหานคร
ผู้ช่วยปลัดกรุงเทพมหานคร หัวหน้าส่วนราชการที่เป็นสำนัก
หรือเทียบเท่าสำนัก หรือหัวหน้าเขตปฏิบัติราชการแทนก็ได้

การมอบอำนาจตามวรรคหนึ่ง ให้ทำเป็นคำสั่งและประกาศ
ในกรุงเทพมหานครกิจจานุเบกษา

หมวด ๓

สภากรุงเทพมหานคร

มาตรา ๓๖ สภากรุงเทพมหานครประกอบด้วย สมาชิก
ซึ่งราษฎรเลือกตั้งตามกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภา
กรุงเทพมหานคร

การเลือกตั้งสมาชิกสภากรุงเทพมหานคร ให้ถือเกณฑ์
จำนวนราษฎรตามหลักฐานการทะเบียนราษฎรที่กระทรวงมหาด
ไทยประกาศครั้งสุดท้ายก่อนวันประกาศพระราชกฤษฎีกาให้มี
การเลือกตั้งสมาชิกสภากรุงเทพมหานครหนึ่งแสนคนต่อสมาชิก
สภากรุงเทพมหานครหนึ่งคน เศษของหนึ่งแสนคน ถ้าถึงห้าหมื่น
คนหรือกว่านั้น ให้นับเป็นหนึ่งแสนคน

มาตรา ๓๗ ผู้มีสิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภากรุงเทพมหานคร
ต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามเช่นเดียวกับผู้มีสิทธิ
เลือกตั้งผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร และรองผู้ว่าราชการ
กรุงเทพมหานคร ตามมาตรา ๒๒ และมาตรา ๒๔

มาตรา ๓๘ ผู้มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภา
กรุงเทพมหานคร ต้องมีคุณสมบัติครบถ้วนดังต่อไปนี้

(๑) สัญชาติไทยตามกฎหมาย แต่บุคคลผู้มีสัญชาติไทย และมีสัญชาติอื่นด้วยในขณะเดียวกันก็ดี บุคคลผู้ได้สัญชาติไทย โดยการแปลงสัญชาติก็ดี ต้องมีคุณสมบัติตามที่กำหนดไว้ใน มาตรา ๓๘ อีกด้วย เว้นแต่บุคคลผู้มีสัญชาติไทย โดยการเกิด แต่เกิดในต่างประเทศไม่ต้องมีคุณสมบัติดังกล่าว

(๒) อายุไม่ต่ำกว่ายี่สิบห้าปีบริบูรณ์ในวันที่หนึ่งมกราคม ของปีที่มีการเลือกตั้ง

(๓) มีภูมิลำเนาอยู่ในกรุงเทพมหานครเป็นเวลาติดต่อกันจนถึงวันสมัครไม่น้อยกว่าหนึ่งร้อยแปดสิบวัน

มาตรา ๓๘ บุคคลผู้มีสัญชาติไทย และมีสัญชาติอื่นด้วย ในขณะเดียวกัน เว้นแต่บุคคลผู้มีสัญชาติไทยโดยการเกิดแต่เกิด ในต่างประเทศและบุคคลผู้ได้สัญชาติไทยโดยการแปลงสัญชาติ จะเป็นผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภากรุงเทพมหานครได้ ต้องเป็นผู้มีคุณสมบัติสอบไล่ได้ไม่ต่ำกว่าชั้นมัธยมศึกษา หรือ มัธยมศึกษาปีที่สาม ตามหลักสูตรของกระทรวงศึกษาธิการ หรือมีความรู้ตามที่กระทรวงศึกษาธิการเทียบเท่า และต้องมี คุณสมบัติอย่างหนึ่งอย่างใดดังต่อไปนี้

(๑) เคยรับราชการทหารตามกฎหมายว่าด้วยการรับ ราชการทหาร

(๒) เคยเป็นข้าราชการหรือพนักงานส่วนท้องถิ่นตั้งแต่
ชั้นตรีขึ้นไปหรือเทียบได้ตั้งแต่ชั้นตรีขึ้นไป โดยให้คณะกรรมการ
ข้าราชการกรุงเทพมหานครมีอำนาจเทียบชั้นตามนี้

(๓) เคยเป็นสมาชิกสภาซึ่งมีหน้าที่ในทางนิติบัญญัติ
ผู้บริหารท้องถิ่น กำนัน สารวัตรกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ผู้ช่วย
ผู้ใหญ่บ้าน หรือแพทย์ประจำตำบล

(๔) มีภูมิลำเนาในราชอาณาจักรไทยติดต่อกันนับแต่วัน
ได้สัญชาติไทยมาแล้วไม่น้อยกว่าสิบปี

มาตรา ๔๐ บุคคลผู้มีลักษณะใดลักษณะหนึ่งดังต่อไปนี้
เป็นบุคคลต้องห้าม มิให้ใช้สิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภา
กรุงเทพมหานคร คือ

(๑) ตัดขาดเสพติดให้โทษ

(๒) เป็นบุคคลล้มละลายซึ่งศาลยังไม่สั่งให้ฟื้นคดี

(๓) เป็นบุคคลผู้มีลักษณะต้องห้ามมิให้ใช้สิทธิเลือกตั้ง
ตามมาตรา ๒๔ (๑) (๒) (๓) หรือ (๕)

(๔) ต้องคำพิพากษาของศาลใดศาลหนึ่งให้จำคุก และ
ต้องคุมขังอยู่โดยหมายของศาลในคดีนั้น

เล่ม ๘๒ ตอนที่ ๔๒ ราชกิจจานุเบกษา ๒๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๑๘

(๕) เคยต้องคำพิพากษาให้จำคุกตั้งแต่สองปีขึ้นไป โดยได้พ้นโทษมายังไม่ถึงห้าปีในวันเลือกตั้ง เว้นแต่ในความผิดอันได้กระทำโดยประมาท

(๖) เป็นหรือสมัครรับเลือกตั้งเป็นผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร รองผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร หรือสมาชิกสภาซึ่งมีหน้าที่ในทางนิติบัญญัติ นอกจากสมาชิกสภากรุงเทพมหานคร หรือผู้บริหารท้องถิ่นอื่น ในขณะที่เดียวกับที่สมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภากรุงเทพมหานคร

(๗) เป็นข้าราชการซึ่งมีตำแหน่งหรือเงินเดือนประจำ

(๘) เป็นพนักงานหรือลูกจ้างของทางราชการไม่ว่าจะเป็นราชการบริหารส่วนกลาง ราชการบริหารส่วนภูมิภาค หรือราชการบริหารส่วนท้องถิ่น พนักงานหรือลูกจ้างของรัฐวิสาหกิจ หรือของการพาณิชย์ของท้องถิ่น

(๙) เป็นบุคคลซึ่งทางราชการ องค์กรของรัฐหรือรัฐวิสาหกิจไล่ออก หรือปลดออก หรือให้ออก หรือเลิกจ้าง เพราะทุจริตต่อหน้าที่ นับแต่วันที่ถูกไล่ออก ปลดออก ให้ออก หรือเลิกจ้าง แล้วแต่กรณี ถึงวันสมัครรับเลือกตั้งยังไม่ครบแปดปี

เล่ม ๘๒ ตอนที่ ๔๒ ราชกิจจานุเบกษา ๒๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๑๘

(๑๐) ผู้เคยเป็นผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครซึ่งถูกให้ถอดถอนออกจากตำแหน่งตามมาตรา ๓๒ ถึงวันสมัครรับเลือกตั้งยังไม่ครบแปดปี

(๑๑) ผู้เคยเป็นสมาชิกสภากรุงเทพมหานครซึ่งต้องออกจากตำแหน่งตามมาตรา ๔๖ (๘) (๙) ถึงวันสมัครรับเลือกตั้งยังไม่ครบแปดปี

(๑๒) ผู้เคยเป็นสมาชิกสภาซึ่งมีหน้าที่ในทางนิติบัญญัติหรือผู้บริหารท้องถิ่นซึ่งถูกสั่งให้พ้นจากตำแหน่งถึงวันสมัครรับเลือกตั้งยังไม่ครบแปดปีเพราะปฏิบัติการอันฝ่าฝืนต่อความสงบเรียบร้อยของประชาชน ละเลยไม่ปฏิบัติตามหรือปฏิบัติการอันไม่ชอบด้วยอำนาจหน้าที่ มีความประพฤติในทางที่จะนำมาซึ่งความเสื่อมเสียแก่ศักดิ์ตำแหน่งหรือแก่ท้องถิ่นนั้นหรือแก่ราชการ

มาตรา ๔๑ อายุของสภากรุงเทพมหานครมีกำหนดคราวละสี่ปีนับแต่วันเลือกตั้ง เมื่ออายุของสภากรุงเทพมหานครสิ้นสุดลง ให้จัดการเลือกตั้งสมาชิกสภากรุงเทพมหานครใหม่เป็นการเลือกตั้งทั่วไปซึ่งต้องกำหนดวันเลือกตั้งภายในหกสิบวันนับแต่วันที่อายุของสภากรุงเทพมหานครสิ้นสุดลง

มาตรา ๔๒ สมาชิกภาพของสมาชิกสภากรุงเทพมหานคร
เริ่มแต่วันเลือกตั้งและอยู่ในตำแหน่งตามอายุของสภากรุงเทพ
มหานคร ถ้าตำแหน่งสมาชิกสภากรุงเทพมหานครว่างลงเพราะ
เหตุอื่น นอกจากถึงคราวออกตามวาระหรือเมื่อมีการยุบสภา
กรุงเทพมหานคร ให้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภากรุงเทพมหานคร
ขึ้นแทนภายในกำหนดเก้าสิบวัน แต่สมาชิกสภากรุงเทพ
มหานครที่เข้ามาแทนนั้น ให้อยู่ในตำแหน่งได้เพียงเท่ากำหนด
เวลาของผู้ซึ่งตนแทน

ถ้าตำแหน่งสมาชิกสภากรุงเทพมหานครว่างลงก่อนถึง
กำหนดออกตามวาระไม่เกินหนึ่งร้อยแปดสิบวัน จะไม่ให้มีการ
เลือกตั้งสมาชิกสภากรุงเทพมหานครขึ้นแทนตำแหน่งที่ว่างนั้น
ก็ได้

มาตรา ๔๓ รัฐมนตรีโดยคำแนะนำของผู้ว่าราชการ
กรุงเทพมหานคร มีอำนาจที่จะยุบสภากรุงเทพมหานครเพื่อให้
มีการเลือกตั้งสมาชิกสภากรุงเทพมหานครใหม่ ในคำสั่งยุบสภา
กรุงเทพมหานครนั้น ต้องแสดงเหตุผลและต้องกำหนดวัน
เลือกตั้งสมาชิกสภากรุงเทพมหานครใหม่เป็นการเลือกตั้งทั่วไป
ภายในเก้าสิบวันนับแต่วันยุบสภากรุงเทพมหานคร

เล่ม ๕๒ ตอนที่ ๔๒ ราชกิจจานุเบกษา ๒๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๑๘

การยุบสภากรุงเทพมหานครจะกระทำได้เพียงครั้งเดียว
ในเหตุการณ์เดียวกัน

ในกรณีที่ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครแนะนำรัฐมนตรี
ให้ยุบสภากรุงเทพมหานครตามความในวรรคหนึ่ง แต่รัฐมนตรี
ไม่สั่งยุบสภากรุงเทพมหานครภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับ
คำแนะนำจากผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร ถ้าผู้ว่าราชการ
กรุงเทพมหานครยังเห็นว่าควรยุบสภากรุงเทพมหานคร ก็ให้
เสนอทบทวนไปยังรัฐมนตรีได้อีกครั้งหนึ่งภายในหกสิบวัน
นับแต่วันที่ได้ออกคำแนะนำครั้งแรก

ในกรณีที่รัฐมนตรียังไม่สั่งยุบสภากรุงเทพมหานครภายใน
สิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับการขอให้ทบทวนตามความในวรรค
สาม ให้ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครเสนอรัฐมนตรีสั่งยุบสภา
กรุงเทพมหานคร ในกรณีเช่นนี้ ให้รัฐมนตรีสั่งยุบสภากรุงเทพ
มหานคร และสั่งให้ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร และรองผู้ว่า
ราชการกรุงเทพมหานครพ้นจากตำแหน่ง และให้รัฐมนตรี
กำหนดให้มีการเลือกตั้งทั่วไปภายในเก้าสิบวันนับแต่วันยุบสภา
กรุงเทพมหานคร

มาตรา ๔๔ สมาชิกสภากรุงเทพมหานครย่อมเป็นผู้แทน
ของประชาชนภายในเขตกรุงเทพมหานครและต้องปฏิบัติหน้าที่

ตามความเห็นของตนโดยบริสุทธิ์ใจ ไม่อยู่ในความผูกมัด
แห่งอาณัติมอบหมายใด ๆ

มาตรา ๔๕ สมาชิกสภากรุงเทพมหานครต้องไม่ดำรง
ตำแหน่งหรือหน้าที่อื่นใดในหน่วยราชการ หรือหน่วยงานของ
รัฐหรือรัฐวิสาหกิจ หรือการพาณิชย์ของกรุงเทพมหานคร หรือ
บริษัท ซึ่งกรุงเทพมหานครถือหุ้น หรือตำแหน่งผู้บริหารท้องถิ่น
หรือพนักงานส่วนท้องถิ่น

มาตรา ๔๖ สมาชิกภาพของสมาชิกสภากรุงเทพมหานคร
สิ้นสุดลงด้วยเหตุใดเหตุหนึ่งดังต่อไปนี้

- (๑) ถึงคราวออกตามวาระหรือมีการยุบสภากรุงเทพ
มหานคร
- (๒) ตาย
- (๓) ลาออก โดยยื่นใบลาออกต่อประธานสภากรุงเทพ
มหานคร และให้มีผลนับแต่วันที่ยื่นใบลาออก
- (๔) กระทำการอันต้องห้ามตามมาตรา ๔๕
- (๕) ขาดคุณสมบัติตามมาตรา ๓๘
- (๖) มีลักษณะต้องห้ามตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๔๐
ยกเว้นมาตรา ๔๐ (๔)

(๓) ถูกจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่ในความผิดอันได้กระทำโดยประมาท หรือความผิดลหุโทษ

(๔) สภากรุงเทพมหานครวินิจฉัยให้ออก เพราะเห็นว่ามีความประพฤติในทางจะนำมาซึ่งความเสื่อมเสียแก่กรุงเทพมหานคร โดยสมาชิกสภากรุงเทพมหานครไม่น้อยกว่าหนึ่งในสามของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเข้าชื่อเสนอญัตติให้สภากรุงเทพมหานครวินิจฉัย และมติในข้อนี้ต้องมีคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสองในสามของจำนวนสมาชิกทั้งหมด ทั้งนี้ ให้มีผลตั้งแต่วันที่สภากรุงเทพมหานครลงมติ

(๕) ไม่มาประชุมสภากรุงเทพมหานครสามครั้งติดต่อกันโดยไม่มีเหตุผลอันสมควร ในการนี้ให้ประธานสภากรุงเทพมหานครเป็นผู้ออกคำสั่งให้พ้นจากตำแหน่ง และมีผลนับแต่วันที่ได้ออกคำสั่งนั้น

ให้นำบทบัญญัติในมาตรา ๓๑ มาใช้บังคับแก่กรณีตาม

(๕) (๖) และ (๗) โดยอนุโลม

มาตรา ๔๗ ให้สภากรุงเทพมหานครเลือกประธานสภาคนหนึ่งและรองประธานสภาไม่เกินสองคนโดยให้ดำรงตำแหน่งทันทีที่ได้รับเลือก

ให้ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครประกาศชื่อประธานสภา
และรองประธานสภากรุงเทพมหานครผู้ได้รับเลือกในกรุงเทพ
กิจจานุเบกษา

ประธานและรองประธานสภากรุงเทพมหานครดำรง
ตำแหน่งตามวาระคราวละหนึ่งปี

มาตรา ๔๘ ประธานหรือรองประธานสภากรุงเทพมหานคร
ย่อมพ้นจากตำแหน่งก่อนถึงวาระด้วยเหตุใดเหตุหนึ่งดังต่อไปนี้

- (๑) ขาดจากสมาชิกภาพของสมาชิกสภากรุงเทพมหานคร
- (๒) ลาออกจากตำแหน่ง โดยยื่นใบลาออกต่อผู้ว่าราชการ
กรุงเทพมหานคร และให้มีผลนับแต่วันที่ยื่นใบลาออก
- (๓) เมื่อสมาชิกสภากรุงเทพมหานครไม่น้อยกว่าหนึ่ง
ในสามของจำนวนสมาชิกทั้งหมด เข้าชื่อเสนอญัตติให้สภา
กรุงเทพมหานครมีการเลือกตั้งประธานและหรือรองประธาน
สภาใหม่และสภามีมติตามนั้นด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสาม
ในสี่ของจำนวนสมาชิกทั้งหมด

มาตรา ๔๙ ประธานสภากรุงเทพมหานครมีอำนาจหน้าที่
ดำเนินกิจการของสภากรุงเทพมหานคร ให้เป็นไปตามระเบียบ

รองประธานสภากรุงเทพมหานครมีอำนาจหน้าที่กระทำ
กิจการแทนประธานสภากรุงเทพมหานคร เมื่อประธานสภา

เล่ม ๘๒ ตอนที่ ๔๒ ราชกิจจานุเบกษา ๒๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๑๘

กรุงเทพมหานคร ไม่อยู่ หรือ ไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ หรือ ตามที่ประธานสภากรุงเทพมหานครมอบหมาย

เมื่อประธานและรองประธานสภากรุงเทพมหานครไม่อยู่ในที่ประชุมหรือไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้สมาชิกสภากรุงเทพมหานครเลือกตั้งกันขึ้นเป็นประธานเฉพาะในคราวประชุมนั้น

มาตรา ๕๐ การประชุมสภากรุงเทพมหานครให้เป็นไปตามข้อบังคับว่าด้วยการประชุมสภากรุงเทพมหานครซึ่งใช้อยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้มีผลใช้บังคับเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้

ข้อบังคับว่าด้วยการประชุมสภาตามวรรคหนึ่งให้แก้ไขปรับปรุงได้ด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสามในสี่ของจำนวนสมาชิกทั้งหมด และด้วยความเห็นชอบของรัฐมนตรี

สภากรุงเทพมหานครมีอำนาจตราข้อบังคับเกี่ยวกับจรรยาบรรณของสมาชิกสภากรุงเทพมหานคร

มาตรา ๕๑ ภายในสามสิบวันนับแต่วันเลือกตั้งสมาชิกสภากรุงเทพมหานครแล้วเสร็จ ให้มีการเรียกประชุมสภากรุงเทพมหานครเพื่อให้สมาชิกได้มาประชุมเป็นครั้งแรก

ในปีหนึ่งให้มีสมัยประชุมสามัญของสภากรุงเทพมหานครไม่น้อยกว่าสองสมัยแต่ต้องไม่เกินสี่สมัย จำนวนสมัยประชุมสามัญและวันเริ่มสมัยประชุมสามัญประจำปีแต่ละสมัย ให้สภากรุงเทพมหานครกำหนด

สมัยประชุมสามัญของสภากรุงเทพมหานครสมัยหนึ่ง ๆ ให้มีกำหนดเวลาสามสัปดาห์ แต่ถ้ามีกรณีจำเป็น ให้ประธานสภากรุงเทพมหานครสั่งขยายสมัยประชุมสามัญออกไปอีกได้ตามความจำเป็นครั้งละไม่เกินสัปดาห์

การปิดสมัยประชุมสามัญก่อนครบกำหนดเวลาสามสัปดาห์ จะกระทำได้แต่โดยความเห็นชอบของสภากรุงเทพมหานคร

มาตรา ๕๒ โดยปกติให้ประธานสภากรุงเทพมหานครเป็นผู้เรียกประชุมสภากรุงเทพมหานครตามสมัยประชุมและเป็นผู้เปิดหรือปิดการประชุม

ในกรณีที่ไม่มีประธานสภากรุงเทพมหานครหรือประธานสภากรุงเทพมหานครไม่เรียกประชุมตามกฎหมาย ให้รองประธานสภากรุงเทพมหานครเป็นผู้เรียกประชุมและเป็นผู้เปิดหรือปิดการประชุม

มาตรา ๕๓ นอกจากสมัยประชุมสามัญแล้ว เมื่อมีกรณีเป็นการจำเป็นเพื่อประโยชน์แห่งกรุงเทพมหานคร ผู้ว่าราชการ

เล่ม ๘๒ ตอนที่ ๔๒ ราชกิจจานุเบกษา ๒๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๑๘

กรุงเทพมหานครหรือสมาชิกสภากรุงเทพมหานครมีจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในสามของจำนวนสมาชิกทั้งหมดอาจทำคำร้องยื่นต่อประธานสภากรุงเทพมหานคร ขอให้เรียกประชุมสภากรุงเทพมหานครเป็นการประชุมสมัยวิสามัญได้ ให้ประธานสภากรุงเทพมหานครเรียกประชุมโดยกำหนดวันประชุมภายในสิบห้าวันนับแต่วันได้รับคำร้อง

สมัยประชุมวิสามัญ ให้มีกำหนดเวลาสามสิบวัน แต่ถ้ามีกรณีจำเป็นให้ประธานสภากรุงเทพมหานครส่งขยายสมัยประชุมวิสามัญออกไปอีกได้ตามความจำเป็นครั้งละไม่เกินสิบห้าวัน

การปิดสมัยประชุมวิสามัญก่อนครบกำหนดเวลาสามสิบวัน จะกระทำได้แต่โดยความเห็นชอบของสภากรุงเทพมหานคร

มาตรา ๕๔ การประชุมสภากรุงเทพมหานครทุกคราวต้องมีสมาชิมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกทั้งหมด จึงจะเป็นองค์ประชุม

ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร รองผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร และข้าราชการกรุงเทพมหานครที่เกี่ยวข้องซึ่งผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครเห็นสมควร มีหน้าที่เข้าประชุมสภากรุงเทพมหานครและมีสิทธิแถลงข้อเท็จจริงหรือแสดงความ

คิดเห็นเกี่ยวกับงานในหน้าที่ต่อที่ประชุมแต่ไม่มีสิทธิออกเสียงลงคะแนน

มาตรา ๕๕ การลงมติวินิจฉัยข้อปรึกษา ให้ถือเอาเสียงข้างมากเป็นเกณฑ์ เว้นแต่ที่มีบัญญัติไว้เป็นอย่างอื่น ในพระราชบัญญัตินี้ หรือในข้อบังคับว่าด้วยการประชุมสภากรุงเทพมหานคร

สมาชิกสภากรุงเทพมหานครคนหนึ่ง ย่อมมีเสียงหนึ่งในการออกเสียงลงคะแนน ถ้ามีคะแนนเสียงเท่ากัน ให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกหนึ่งเสียงเป็นเสียงชี้ขาด

มาตรา ๕๖ ห้ามมิให้สภากรุงเทพมหานครประชุมปรึกษาหรือในเรื่องนอกเหนืออำนาจหน้าที่หรือเรื่องที่ฝ่าฝืนกฎหมาย

มาตรา ๕๗ การประชุมของสภากรุงเทพมหานครย่อมเป็นการเปิดเผยตามลักษณะที่ได้กำหนดในข้อบังคับว่าด้วยการประชุมสภากรุงเทพมหานคร แต่ถ้าหากผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครหรือสมาชิกสภากรุงเทพมหานครมีจำนวนไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกทั้งหมดร้องขอให้ประชุมลับก็ให้กระทำได้

มาตรา ๕๘ ในที่ประชุมสภากรุงเทพมหานคร สมาชิกย่อมมีสิทธิตั้งกระทู้ถามผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครในข้อความ

เล่ม ๘๒ ตอนที่ ๕๒ ราชกิจจานุเบกษา ๒๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๑๘

ใด ๆ อันเกี่ยวกับงานในหน้าที่กรุงเทพมหานคร แต่ผู้ว่าราชการ
กรุงเทพมหานครย่อมทรงไว้ซึ่งสิทธิที่จะไม่ตอบ เมื่อเห็นว่า
ข้อความนั้น ๆ ยังไม่ควรเปิดเผย เพราะเกี่ยวกับความปลอดภัย
หรือประโยชน์สำคัญของกรุงเทพมหานคร

มาตรา ๕๘ สมาชิกสภากรุงเทพมหานครจำนวนไม่น้อย
กว่าหนึ่งในสามของจำนวนสมาชิกทั้งหมดมีสิทธิเข้าชื่อเสนอ
ญัตติขอให้เปิดอภิปรายทั่วไป เพื่อให้ผู้ว่าราชการกรุงเทพ
มหานครแถลงข้อเท็จจริง หรือแสดงความคิดเห็นในปัญหาอัน
เกี่ยวกับการบริหารราชการกรุงเทพมหานคร

ญัตติดังกล่าวในวาระหนึ่ง ให้ยื่นต่อประธานสภากรุงเทพ
มหานคร และให้ประธานสภากรุงเทพมหานครแจ้งไปยังผู้ว่า
ราชการกรุงเทพมหานคร เพื่อกำหนดเวลาสำหรับการเปิด
อภิปรายทั่วไป ซึ่งต้องไม่ช้ากว่าสามสิบวันนับแต่วันที่ผู้ว่า
ราชการกรุงเทพมหานครได้รับแจ้ง แต่ผู้ว่าราชการกรุงเทพ
มหานครย่อมมีสิทธิที่จะขอให้ระงับการเปิดอภิปรายทั่วไปนั้น
เสียได้ เมื่อเห็นว่าเป็นเรื่องที่ยังไม่ควรเปิดเผย เพราะเกี่ยวกับ
ความปลอดภัยหรือประโยชน์สำคัญของกรุงเทพมหานคร และ
หรือของประเทศชาติ

การเปิดอภิปรายทั่วไปตามมาตรา ๕๘ สภาจะลงมติในปัญหา
ที่อภิปรายไม่ได้

มาตรา ๖๐ สภากรุงเทพมหานครมีอำนาจเลือกสมาชิกสภากรุงเทพมหานครตั้งเป็นคณะกรรมการสามัญ และมีอำนาจเลือกบุคคลผู้เป็นสมาชิกสภากรุงเทพมหานครหรือมิได้เป็นสมาชิกตั้งเป็นคณะกรรมการวิสามัญ เพื่อกระทำการหรือพิจารณาสอบสวน หรือศึกษาเรื่องใด ๆ อันอยู่ในอำนาจหน้าที่ของกรุงเทพมหานครแล้วรายงานต่อสภากรุงเทพมหานคร หรือเพื่อให้ข้อปรึกษา หรือแนะนำในนามของสภากรุงเทพมหานคร ต่อผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร ข้อเสนอของคณะกรรมการดังกล่าวประธานสภาจะส่งให้ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครพิจารณาดำเนินการ หรือจะนำเข้าหรือต่อสภากรุงเทพมหานครก่อนก็ได้

ให้ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครเสนอชื่อบุคคลผู้มิได้เป็นสมาชิกสภากรุงเทพมหานคร เพื่อให้สภากรุงเทพมหานครตั้งเข้าร่วมในคณะกรรมการวิสามัญชุดใด ๆ ทั้งคณะกรรมการวิสามัญเฉพาะกิจและคณะกรรมการวิสามัญประจำสภากรุงเทพมหานคร ได้เป็นจำนวนไม่เกินกึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมด ถ้าผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครผู้เสนอชื่อดังกล่าวพ้นจากตำแหน่ง ให้กรรมการวิสามัญที่ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครเสนอชื่อนั้นพ้นจากตำแหน่ง

ให้ประกาศรายชื่อคณะกรรมการซึ่งได้รับการแต่งตั้งจาก
สภากรุงเทพมหานคร ในกรุงเทพมหานคร

มาตรา ๖๑ ให้มีคณะกรรมการสามัญประจำสภากรุงเทพ
มหานครดังต่อไปนี้เป็นอย่างน้อย คือ

- (๑) คณะกรรมการตรวจรายงานการประชุม
- (๒) คณะกรรมการพิจารณาเปิดเผยรายงานการประชุม

ลับ

มาตรา ๖๒ ให้มีคณะกรรมการวิสามัญประจำสภากรุงเทพ
มหานครในเรื่องต่าง ๆ ดังต่อไปนี้เป็นอย่างน้อย คือ

- (๑) คณะกรรมการการศึกษา
- (๒) คณะกรรมการการโยธาและสาธารณูปโภค
- (๓) คณะกรรมการสาธารณสุข
- (๔) คณะกรรมการสังคมสงเคราะห์และสันตนาการ
- (๕) คณะกรรมการรักษาความสะอาดและสิ่งแวดล้อม
- (๖) คณะกรรมการเศรษฐกิจการคลัง
- (๗) คณะกรรมการกฎหมาย
- (๘) คณะกรรมการส่งเสริมอาชีพ
- (๙) คณะกรรมการปกครองและรักษาความสงบ

เรียบร้อย

เล่ม ๘๒ ตอนที่ ๔๒ ราชกิจจานุเบกษา ๒๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๑๘

คณะกรรมการวิสามัญประจำสภากรุงเทพมหานครคณะหนึ่ง
ให้มีจำนวนไม่เกินสิบเอ็ดคน โดยให้ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร
เสนอชื่อบุคคลได้ตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๖๐ วรรค
สอง

คณะกรรมการวิสามัญเฉพาะกิจพิจารณาร่างข้อบัญญัติ
งบประมาณให้มีจำนวนไม่เกินสิบเก้าคน และให้ผู้ว่าราชการ
กรุงเทพมหานครเสนอชื่อบุคคลผู้มีได้เป็นสมาชิกสภากรุงเทพ
มหานคร ให้สภากรุงเทพมหานครตั้งเป็นกรรมการได้ไม่เกิน
หนึ่งในสามของจำนวนกรรมการทั้งคณะ

มาตรา ๖๓ การประชุมคณะกรรมการตามมาตรา ๖๐ ต้อง
มีกรรมการประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการ
ทั้งหมดจึงจะเป็นองค์ประชุม และให้ใช้ข้อบังคับว่าด้วยการ
ประชุมสภากรุงเทพมหานครโดยอนุโลม

มาตรา ๖๔ คณะกรรมการของสภากรุงเทพมหานครย่อม
มีอำนาจเชิญเจ้าหน้าที่ของกรุงเทพมหานครมาแสดงข้อเท็จจริง
หรือแสดงความคิดเห็นในกิจการที่กระทำหรือในเรื่องที่พิจารณา
สอบสวนหรือศึกษาอยู่นั้นได้ ทั้งนี้ จะกระทำนอกสมัยประชุม
ของสภากรุงเทพมหานครก็ได้ และถ้ามีความจำเป็นคณะ
กรรมการแต่ละคณะอาจตั้งคณะอนุกรรมการขึ้นพิจารณา

เล่ม ๘๒ ตอนที่ ๔๒ ราชกิจจานุเบกษา ๒๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๑๘

รายละเอียดปลีกย่อยในเรื่องที่เป็นหน้าที่ของคณะกรรมการ แล้ว
เสนอรายงานต่อคณะกรรมการก็ได้

มาตรา ๖๕ คณะกรรมการสามัญ และวิสามัญของสภา
กรุงเทพมหานคร ที่เป็นคณะกรรมการเฉพาะกิจให้สิ้นสภาพไป
หลังจากที่ได้ปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายและเสนอรายงาน
ต่อสภากรุงเทพมหานครเรียบร้อยแล้ว

คณะกรรมการสามัญและวิสามัญประจำสภากรุงเทพ-
มหานครให้มีวาระการปฏิบัติหน้าที่คราวละหนึ่งปี

หมวด ๔

อำนาจหน้าที่ของกรุงเทพมหานคร

มาตรา ๖๖ นอกจากอำนาจหน้าที่อันจะพึงมีตามบทบัญญัติ
แห่งกฎหมาย กฎ ข้อบังคับ ระเบียบ หรือคำสั่งใด ที่อ้างถึง
กรุงเทพมหานครตามความในมาตรา ๔ แล้ว ภายใต้งบบังคับแห่ง
กฎหมาย ให้กรุงเทพมหานครมีอำนาจหน้าที่ดำเนินกิจการใน
เขตกรุงเทพมหานครเกี่ยวกับ

(๑) การรักษาความสงบเรียบร้อยของประชาชน รวมทั้ง
การจัดให้มีตำรวจกรุงเทพมหานครและการดูแลและบังคับการ

เล่ม ๕๒ ตอนที่ ๔๒ ราชกิจจานุเบกษา ๒๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๑๘

ให้เป็นไปตามข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร และกฎหมายอื่น
ที่กำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของกรุงเทพมหานคร

(๒) การจัดให้มีและบำรุงรักษาทางบก ทางน้ำ และ
ทางระบายน้ำ

(๓) การรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบ
เรียบร้อยของบ้านเมือง

(๔) การสาธารณสุข การอนามัยครอบครัวและการ
รักษาพยาบาล

(๕) การสาธารณสุขปศุสัตว์

(๖) การจัดการศึกษา

(๗) การส่งเสริมการประกอบอาชีพ

(๘) การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

(๙) การปรับปรุงแหล่งเสื่อมโทรมและจัดการเกี่ยวกับ
ที่อยู่อาศัย

(๑๐) การจัดให้มีและควบคุมตลาด ท่าเทียบเรือ และ
ท่าข้าม

(๑๑) การจัดให้มีและควบคุมสุสานและฌาปนสถาน

(๑๒) การวิศวกรรมจราจร

(๑๓) การพัฒนาและอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม

- (๑๔) การจัดให้มีและบำรุงสถานที่พักผ่อนหย่อนใจ
- (๑๕) การจัดให้มีและควบคุมการฆ่าสัตว์
- (๑๖) การควบคุมการเลี้ยงสัตว์
- (๑๗) การควบคุมความเป็นระเบียบเรียบร้อยและการอนามัยในโรงพยาบาลและสาธารณสุขสถานอื่น ๆ
- (๑๘) การสาธารณสุข
- (๑๙) การสังคมสงเคราะห์
- (๒๐) การส่งเสริมการกีฬา
- (๒๑) การพาณิชย์ของกรุงเทพมหานคร
- (๒๒) หน้าที่อื่น ๆ ตามที่นายกรัฐมนตรี คณะรัฐมนตรี หรือรัฐมนตรีมอบหมาย หรือที่กฎหมายระบุเป็นหน้าที่ของกรุงเทพมหานคร

มาตรา ๖๗ ให้กรุงเทพมหานครมีอำนาจตราข้อบัญญัติ กรุงเทพมหานคร โดยได้รับความเห็นชอบจากสภากรุงเทพมหานคร ในกรณีอย่างใดอย่างหนึ่งดังต่อไปนี้

- (๑) เพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามอำนาจหน้าที่ของกรุงเทพมหานคร
- (๒) เมื่อมีกฎหมายบัญญัติให้กรุงเทพมหานครมีอำนาจตราข้อบัญญัติได้

การพาณิชย์ของกรุงเทพมหานคร จะกระทำได้อีกแต่โดยตรา
เป็นข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร

มาตรา ๖๘ กรุงเทพมหานครอาจให้บริการแก่เอกชน
องค์การของรัฐ หรือหน่วยราชการใดๆ โดยมีค่าตอบแทนได้
ในเมื่อบริการนั้นโดยปกติเป็นการบริการที่มีค่าตอบแทน

การให้บริการที่มีค่าตอบแทนดังกล่าว ให้กระทำได้เมื่อมี
ข้อบัญญัติกรุงเทพมหานครว่าด้วยการนั้นแล้ว

มาตรา ๖๙ กรุงเทพมหานครอาจดำเนินกิจการนอกเขต
กรุงเทพมหานครเมื่อ

(๑) การนั้นจำเป็นต้องทำและเป็นการที่เกี่ยวข้องกับ
กิจการที่ดำเนินตามอำนาจหน้าที่อยู่ภายในเขตกรุงเทพมหานคร
หรือเป็นประโยชน์แก่ประชาชนในกรุงเทพมหานคร

(๒) ได้รับความเห็นชอบจากสภากรุงเทพมหานคร

(๓) ได้รับความยินยอมจากสภาท้องถิ่นที่เกี่ยวข้องใน
ท้องถิ่นซึ่งจะเข้าไปดำเนินกิจการ และ

(๔) ได้รับอนุมัติจากรัฐมนตรี

หมวด ๕

ข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร

มาตรา ๗๐ ในข้อบัญญัติกรุงเทพมหานครนี้จะกำหนดโทษผู้ละเมิดข้อบัญญัติไว้ด้วยก็ได้ บทกำหนดโทษมิให้กำหนดโทษจำคุกเกินกว่าหนึ่งเดือน หรือปรับเกินกว่าห้าพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๗๑ บรรดาความผิดต่อข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร ถ้าผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร รองผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร ปลัดกรุงเทพมหานคร รองปลัดกรุงเทพมหานคร ผู้ช่วยปลัดกรุงเทพมหานคร หัวหน้าส่วนราชการที่เป็นสำนักหรือเทียบเท่าสำนัก หรือหัวหน้าเขต แล้วแต่กรณี เห็นว่าผู้ต้องหาไม่ควรได้รับโทษจำคุก ให้มีอำนาจเปรียบเทียบกำหนดค่าปรับได้ เมื่อผู้ต้องหาได้ชำระเงินค่าปรับตามจำนวนที่ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร รองผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร ปลัดกรุงเทพมหานคร รองปลัดกรุงเทพมหานคร ผู้ช่วยปลัดกรุงเทพมหานคร หัวหน้าส่วนราชการที่เป็นสำนักหรือเทียบเท่าสำนัก หรือหัวหน้าเขต กำหนดภายในสามสิบวัน คดีนั้นเป็นอันสิ้นสุด

เล่ม ๘๒ ตอนที่ ๔๒ ราชกิจจานุเบกษา ๒๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๑๘

ถ้าผู้ต้องหาไม่ยินยอมตามที่เปรียบเทียบ หรือเมื่อยินยอมแล้วไม่ชำระเงินค่าปรับภายในกำหนดเวลาดังกล่าว ให้ดำเนินคดีต่อไป

เงินค่าปรับตามวรรคหนึ่ง ให้ตกเป็นรายได้ของกรุงเทพมหานคร

มาตรา ๗๒ ร่างข้อบัญญัติกรุงเทพมหานครจะเสนอได้ก็แต่โดยผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครหรือสมาชิกสภากรุงเทพมหานคร ถ้าสมาชิกสภากรุงเทพมหานครเป็นผู้เสนอต้องมีสมาชิกสภากรุงเทพมหานครลงนามรับรองไม่น้อยกว่าหนึ่งในห้าของจำนวนสมาชิกสภากรุงเทพมหานครทั้งหมด

ร่างข้อบัญญัติกรุงเทพมหานครที่เกี่ยวกับการเงิน สมาชิกสภากรุงเทพมหานครจะเสนอได้ก็ต่อเมื่อมีคำรับรองของผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร

มาตรา ๗๓ ร่างข้อบัญญัติกรุงเทพมหานครที่เกี่ยวกับการเงินหมายความว่าร่างข้อบัญญัติกรุงเทพมหานครว่าด้วยข้อความต่อไปนี้ทั้งหมด หรือแต่ข้อใดข้อหนึ่ง

(๑) การตั้งขึ้นหรือยกเลิกหรือลดหรือเปลี่ยนแปลงแก้ไข หรือผ่อนหรือวางระเบียบการบังคับอันเกี่ยวกับภาษีอากร ค่าธรรมเนียม ค่าใบอนุญาต หรือค่าบริการ

(๒) การจัดสรร รับ รักษา หรือจ่ายเงินของกรุงเทพมหานคร

(๓) การกู้เงิน หรือการค้ำประกันหรือการใช้เงินกู้

(๔) การพาณิชย์ของกรุงเทพมหานคร

(๕) การออกพันธบัตรของกรุงเทพมหานคร

ในกรณีเป็นที่สงสัยว่าร่างข้อบัญญัติใดเป็นร่างข้อบัญญัติ เกี่ยวด้วยการเงินที่จะต้องมีคำรับรองของผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครหรือไม่ ให้ประธานสภากรุงเทพมหานครเป็นผู้วินิจฉัย

มาตรา ๓๔ เมื่อสภากรุงเทพมหานครได้พิจารณาร่างข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร และลงมติเห็นชอบแล้ว ให้ประธานสภากรุงเทพมหานครส่งให้ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครภายใน เจ็ดวันนับแต่วันที่สภากรุงเทพมหานครมีมติเห็นชอบ และให้ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครลงนามในร่างข้อบัญญัติกรุงเทพมหานครที่ผ่านความเห็นชอบของสภากรุงเทพมหานครแล้วประกาศ ในราชกิจจานุเบกษา และกรุงเทพกิจจานุเบกษาเพื่อใช้บังคับ เป็นกฎหมายภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับร่างข้อบัญญัติ จากประธานสภากรุงเทพมหานคร

มาตรา ๓๕ ร่างข้อบัญญัติกรุงเทพมหานครที่ผ่านความเห็นชอบของสภากรุงเทพมหานครแล้ว เมื่อประธานสภา

เล่ม ๕๒ ตอนที่ ๔๒ ราชกิจจานุเบกษา ๒๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๑๘

กรุงเทพมหานครส่งให้ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร ถ้าผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครไม่เห็นชอบด้วยกับสภากรุงเทพมหานคร ให้ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครส่งร่างข้อบัญญัตินั้นพร้อมด้วยเหตุผลที่ไม่เห็นชอบด้วย ให้สภากรุงเทพมหานครภายในกำหนดสามสิบวันนับแต่วันที่ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครได้รับร่างข้อบัญญัติจากประธานสภากรุงเทพมหานคร เพื่อให้สภากรุงเทพมหานครพิจารณาใหม่ ถ้าผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครไม่ส่งให้สภากรุงเทพมหานครภายในกำหนดดังกล่าว ให้ถือว่าผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครเห็นชอบด้วยให้ประธานสภากรุงเทพมหานครลงนามในร่างข้อบัญญัตินั้นแทนผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร แล้วประกาศในราชกิจจานุเบกษา และกรุงเทพกิจจานุเบกษาเพื่อใช้บังคับเป็นกฎหมาย

ร่างข้อบัญญัติกรุงเทพมหานครที่ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครไม่เห็นชอบด้วย และส่งให้สภากรุงเทพมหานครพิจารณาใหม่ สภากรุงเทพมหานครจะยกขึ้นพิจารณาใหม่ได้ต่อเมื่อเวลาได้ล่วงพ้นไปสามสิบวันนับแต่วันที่ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครส่งกลับให้สภากรุงเทพมหานคร นอกจากร่างข้อบัญญัติกรุงเทพมหานครที่เกี่ยวข้องด้วยการเงิน สภากรุงเทพมหานครอาจยกขึ้นพิจารณาใหม่ได้ทันที

ในกรณีที่สภากรุงเทพมหานครมีมติขึ้นร่างเดิมด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสามในสี่ของจำนวนสมาชิกสภากรุงเทพมหานครทั้งหมด ให้ประธานสภากรุงเทพมหานครส่งร่างข้อบัญญัติดังกล่าวให้ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร ซึ่งผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครต้องดำเนินการต่อไปตามมาตรา ๗๔ ถ้าผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครไม่ดำเนินการตามกำหนด ให้ถือว่าผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครเห็นชอบด้วยกับสภากรุงเทพมหานคร และให้ประธานสภากรุงเทพมหานครลงนามในร่างข้อบัญญัตินั้นแทนผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร แล้วประกาศในราชกิจจานุเบกษาและกรุงเทพกิจจานุเบกษาเพื่อใช้บังคับเป็นกฎหมาย

มาตรา ๗๖ ร่างข้อบัญญัติกรุงเทพมหานครที่สภากรุงเทพมหานครไม่เห็นชอบด้วยให้เป็นอันตกไป ยกเว้นร่างข้อบัญญัติงบประมาณ

มาตรา ๗๗ ในกรณีที่สภากรุงเทพมหานครยังไม่เห็นชอบด้วยกับร่างข้อบัญญัติงบประมาณ ให้สภากรุงเทพมหานครเลือกคณะกรรมการวิสามัญตามมาตรา ๖๐ ซึ่งมีจำนวนไม่เกินสิบห้าคน เป็นคณะกรรมการวิสามัญเฉพาะกิจเพื่อพิจารณาร่างข้อบัญญัติงบประมาณนั้นเสนอต่อสภากรุงเทพมหานครใหม่ภายใน

เล่ม ๘๒ ตอนที่ ๔๒ ราชกิจจานุเบกษา ๒๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๑๘

สืบทำวันนับแต่วันที่สภากรุงเทพมหานครแต่งตั้งคณะกรรมการ
วิสามัญดังกล่าว

ในกรณีที่สภากรุงเทพมหานครยังคงยืนยันไม่เห็นชอบด้วย
ตามร่างข้อบัญญัติงบประมาณ ที่คณะกรรมการวิสามัญเฉพาะกิจ
พิจารณาแล้วก็ให้ผู้ที่ราชการกรุงเทพมหานครลงนามในร่าง
ข้อบัญญัติงบประมาณซึ่งคณะกรรมการวิสามัญเฉพาะกิจพิจารณา
แล้วนั้น และประกาศในราชกิจจานุเบกษาและกรุงเทพมหานครกิจจา-
นุเบกษาใช้บังคับ ได้เสมือนหนึ่งว่าสภากรุงเทพมหานคร ได้ให้
ความเห็นชอบแล้ว

มาตรา ๗๘ ร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี
งบประมาณ และร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม
สภากรุงเทพมหานครจะต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จทุกชั้นตอน
ภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่สภากรุงเทพมหานครได้พิจารณา
ร่างข้อบัญญัติงบประมาณนั้นเป็นครั้งแรก

ในกรณีที่สภากรุงเทพมหานครไม่ได้พิจารณาร่างข้อบัญญัติ
งบประมาณนั้นให้เสร็จสิ้นภายในกำหนดเวลาที่กล่าวใน
วรรคหนึ่ง ให้ถือว่าสภากรุงเทพมหานครได้ให้ความเห็นชอบ
ในร่างข้อบัญญัติงบประมาณนั้น ให้ผู้ที่ราชการกรุงเทพ-

มหานครลงนามและประกาศในราชกิจจานุเบกษาและกรุงเทพมหานคร
กิจจานุเบกษาเพื่อใช้บังคับ

มาตรา ๗๕ ในกรณีที่สภากรุงเทพมหานครสิ้นอายุหรือมีการ
ยุบสภากรุงเทพมหานคร บรรดาเรื่องข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร
ที่สภากรุงเทพมหานครยังมีได้พิจารณา และที่พิจารณายังไม่แล้ว
เสร็จให้เป็นอันตกไป

หมวด ๖

การคลังและทรัพย์สินของกรุงเทพมหานคร

มาตรา ๘๐ งบประมาณรายจ่ายของกรุงเทพมหานคร
ให้ทำเป็นข้อบัญญัติของกรุงเทพมหานคร ซึ่งผู้ว่าราชการ
กรุงเทพมหานครเป็นผู้เสนอ ถ้าข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่าย
ประจำปีงบประมาณออกไม่ทันปีงบประมาณใหม่ ให้ใช้
ข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายในปีงบประมาณปีก่อนนั้นไปพลาง

ถ้าในปีใดจำนวนเงินซึ่งได้กำหนดไว้ตามข้อบัญญัติ
งบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ ปรากฏว่าไม่พอสำหรับ
การใช้จ่ายประจำปีก็ดี หรือมีความจำเป็นที่จะต้องตั้งงบประมาณ
รายจ่ายขึ้นใหม่ในระหว่างปีก็ดี ให้ตราขึ้นเป็นข้อบัญญัติ
งบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม

มาตรา ๘๑ กรุงเทพมหานครอาจมีรายรับดังต่อไปนี้

- (๑) รายได้จากทรัพย์สินของกรุงเทพมหานคร
- (๒) รายได้จากการสาธารณูปโภค
- (๓) รายได้จากการพาณิชย์ของกรุงเทพมหานคร
- (๔) ภาษีอากรตามที่จะมีกฎหมายบัญญัติไว้ให้เป็นขององค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล สุขาภิบาล และที่มีกฎหมายบัญญัติให้เป็นของกรุงเทพมหานครโดยเฉพาะ
- (๕) ค่าธรรมเนียม ค่าใบอนุญาต และค่าปรับตามที่จะมีกฎหมายบัญญัติไว้
- (๖) ค่าบริการตามมาตรา ๖๘
- (๗) รายรับจากการจำหน่ายพันธบัตร โดยได้รับความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรีและตราเป็นข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร
- (๘) เงินกู้จากกระทรวง ทบวง กรม องค์การ หรือนิติบุคคลต่าง ๆ โดยได้รับความเห็นชอบจากสภากรุงเทพมหานคร
- (๙) เงินอุดหนุนจากรัฐบาล ส่วนราชการหรือท้องถิ่นอื่น
- (๑๐) เงินช่วยเหลือจากต่างประเทศและองค์การระหว่างประเทศ โดยได้รับความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรี

- (๑๑) เงินและทรัพย์สินอย่างอื่นที่มีผู้อุทิศให้
- (๑๒) เงินช่วยเหลือหรือค่าตอบแทนอื่น ๆ
- (๑๓) รายได้จากทรัพย์สินของแผ่นดินหรือรัฐวิสาหกิจ
ที่ดำเนินการเพื่อมุ่งแสวงหาผลกำไรในกรุงเทพมหานครตามที่
จะมีกฎหมายกำหนด
- (๑๔) รายได้จากการจัดเก็บภาษีทรัพย์สินหรือค่าธรรมเนียม
พิเศษ ตามที่จะมีกฎหมายกำหนด
- (๑๕) รายได้อื่นใดตามที่จะมีกฎหมายกำหนด

มาตรา ๘๒ กรุงเทพมหานครอาจมีรายจ่ายดังต่อไปนี้

- (๑) เงินเดือน
- (๒) ค่าจ้างประจำ
- (๓) ค่าจ้างชั่วคราว
- (๔) ค่าตอบแทน
- (๕) ค่าใช้สอย
- (๖) ค่าวัสดุ
- (๗) ค่าครุภัณฑ์
- (๘) ค่าที่ดินและสิ่งก่อสร้าง
- (๙) เงินอุดหนุน

(๑๐) รายจ่ายอื่นตามที่มีกฎหมายหรือระเบียบของ
กรุงเทพมหานครกำหนดไว้

(๑๑) รายจ่ายตามข้อผูกพัน

มาตรา ๘๓ ให้รัฐมนตรีออกระเบียบข้อบังคับว่าด้วย
การคลัง การงบประมาณ การรักษาทรัพย์สิน การจัดหาประโยชน์
จากทรัพย์สิน การจัดหาพัสดุ การจ้างและระเบียบอื่นๆ เกี่ยวกับการ
การเงินและทรัพย์สินของกรุงเทพมหานครขึ้นไว้

มาตรา ๘๔ ให้คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินเป็นผู้
ตรวจสอบการรับเงิน การจ่ายเงิน การบัญชี การเงิน และ
ทรัพย์สินอื่นๆ ของกรุงเทพมหานคร

เมื่อสิ้นปีงบประมาณ ให้ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร
ประกาศรายงานการรับจ่ายเงินประจำปีงบประมาณที่สิ้นสุดนั้น
ในราชกิจจานุเบกษา และกรุงเทพกิจจานุเบกษาโดยมิชักช้า

รายงานการรับจ่ายเงินประจำปีตามวรรคสอง เมื่อคณะ
กรรมการตรวจเงินแผ่นดินได้ตรวจสอบแล้ว ให้ทำรายงานผล
การตรวจสอบเสนอผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร เพื่อเสนอ
สภากรุงเทพมหานคร

หมวด ๗

ความสัมพันธ์ระหว่างรัฐบาลกับกรุงเทพมหานคร

มาตรา ๘๕ หน้าที่ราชการอื่น นอกเหนือจากที่พระราชบัญญัตินี้และกฎหมายอื่นใดกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของกรุงเทพมหานคร ถ้ากระทรวง ทบวง กรมใด เห็นสมควร ส่งข้าราชการมาประจำกรุงเทพมหานครเพื่อปฏิบัติราชการในหน้าที่ของกระทรวง ทบวง กรม นั้น ๆ ก็ย่อมทำได้โดยทำความตกลงกับกรุงเทพมหานคร

มาตรา ๘๖ การตั้งงบประมาณเป็นเงินอุดหนุนให้แก่กรุงเทพมหานคร ให้รัฐบาลตั้งให้แก่กรุงเทพมหานครโดยตรง

มาตรา ๘๗ ให้รัฐมนตรีมีอำนาจและหน้าที่ควบคุมดูแลการปฏิบัติราชการของกรุงเทพมหานคร เพื่อการนี้รัฐมนตรีมีอำนาจสั่งสอบสวนข้อเท็จจริง หรือสั่งให้กรุงเทพมหานครชี้แจง แสดงความคิดเห็น เกี่ยวกับการปฏิบัติราชการของกรุงเทพมหานคร และรัฐมนตรีจะยับยั้งการปฏิบัติราชการใดของกรุงเทพมหานครที่ขัดต่อกฎหมายก็ได้

บทเฉพาะกาล

มาตรา ๘๘ ให้ดำเนินการเลือกตั้งผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร รองผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร และสมาชิกสภากรุงเทพมหานคร ตามบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้ให้เสร็จสิ้นภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

ในระหว่างที่ยังไม่มีกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครและรองผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร และกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภากรุงเทพมหานครให้นำบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๑๑ มาใช้บังคับแก่การเลือกตั้งผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร รองผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร และสมาชิกสภากรุงเทพมหานครโดยอนุโลม สำหรับการเลือกตั้งสมาชิกสภากรุงเทพมหานครให้แบ่งเขตเลือกตั้งตามเขตเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ซึ่งกำหนดไว้ในประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่อง การกำหนดเขตเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๑๗

มาตรา ๘๙ ให้ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร รองผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครและสมาชิกสภากรุงเทพมหานคร

เล่ม ๕๒ ตอนที่ ๔๒ ราชกิจจานุเบกษา ๒๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๑๘

ที่ปฏิบัติหน้าที่อยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับปฏิบัติหน้าที่ต่อไป จนกว่าจะมีการเลือกตั้งผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร รองผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร และสมาชิกสภากรุงเทพมหานคร แต่มิให้นำบทบัญญัติมาตรา ๒๕ และมาตรา ๔๕ มาใช้บังคับแก่บุคคลดังกล่าว

ในกรณีที่ผู้ปฏิบัติหน้าที่ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครหรือรองผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครว่างลงก่อนที่จะมีการเลือกตั้งผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครหรือรองผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร ตามมาตรา ๔๘ ให้คณะรัฐมนตรีแต่งตั้งบุคคลที่เห็นสมควรเป็นผู้ปฏิบัติหน้าที่ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครหรือรองผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร และให้นำความในวรรคหนึ่งมาใช้บังคับแก่ผู้ได้รับแต่งตั้งโดยอนุโลม

มาตรา ๕๐ ในระหว่างที่ยังมิได้มีกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งศาลปกครองตามความในมาตรา ๒๑๒ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ให้ผู้มีสิทธิฟ้องคดีต่อศาลปกครอง ฟ้องคดีต่อศาลแพ่ง และให้คำพิพากษาของศาลแพ่งเป็นที่สุด

มาตรา ๕๑ ให้ตำแหน่งกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน แพทย์ประจำตำบลและสารวัตรกำนัน ในเขตกรุงเทพมหานคร ที่มีอยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ยังคงมีต่อไปจนกว่า

เล่ม ๕๒ ตอนที่ ๕๒ ราชกิจจานุเบกษา ๒๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๑๘

จะมีประกาศกระทรวงยกเลิกตำแหน่งดังกล่าวในกรุงเทพมหานคร
ญุเบกษา หรือมีตำแหน่งของแขวงตามมาตรา ๑๕ ขึ้นแทน

การรักษาการตามพระราชบัญญัติ

มาตรา ๕๒ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย รักษา
การตามพระราชบัญญัตินี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

สัญญา ธรรมศักดิ์

นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ:-เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ เนื่องจาก
ประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๓๓๕ ลงวันที่ ๑๓ ธันวาคม พุทธ
ศักราช ๒๕๑๕ มีข้ออันควรแก้ไข

๑. เพื่อให้ประชาชนของกรุงเทพมหานคร ได้มีส่วนเข้ามารับ
ผิดชอบในการบริหารกรุงเทพมหานครโดยตรง

๒. เพื่อเพิ่มพูนประสิทธิภาพในการให้บริการแก่ประชาชนของ
กรุงเทพมหานครให้ดียิ่งขึ้น

๓. เพื่อเป็นตัวอย่างของการปกครองท้องถิ่น โดยประชาชนของ
ท้องถิ่นโดยตรง เพื่อให้สอดคล้องกับการปกครองระบอบประชาธิปไตย
ของประเทศต่อไป